

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2122/2019
20.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислава Томашевић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу, трговину и услуге „Јомил“ ДОО са седиштем у Баћевцу, чији је пуномоћник Младен Аврамовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3927/17 од 06.02.2019. године, у седници већа одржаној 20.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3927/17 од 06.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу, Судске јединице у Сопоту П1 15/17 од 28.06.2017. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћене девизне зараде исплати износ од 3.716 УСД (USA долара) у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са домицилном каматом земље порекла валуте почев од 16.05.2010. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан исплате, као и да на име неисплаћених девизних дневница исплати тужиоцу износ од 5.158,40 УСД (USA долара) у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом земље порекла валуте од 16.05.2010. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 228.903,00 динара, са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3927/17 од 06.02.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу којим је одлучено о

исплати неисплаћених дневница за износ главног дуга 983, 40 УСД (USA долара) и у наведеном делу је жалба туженог одбијена, као неоснована. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име неисплаћене девизне зараде исплати износ од 3.716,00 УСД (USA долара) са припадајућом каматом. Ставом трећим изреке, потврђено је решење садржано у другом ставу изреке првостепене пресуде за износ од 124.760,00 динара са каматом. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати од досуђеног износа од 124.760,00 динара до износа од 228.903,00 динара, за износ од 104.143,00 динара, са припадајућом каматом. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби. Ставом шестим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 38.880,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено, преко пуномоћника изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на одређено време од 18.11.2009. године - до осам месеци, на радном месту Уговором о раду који је тужилац закључио са туженим је предвиђено да се зарада запосленом утврђује у складу са законом и исплаћује до десетог у месецу, а најмање једанпут месечно, с тим што запослени има право на зараду за прековремени рад, ноћни рад, рад на дане празника. Тужилац је у периоду трајања уговора о раду у два наврата упућиван на службени пут у ..., тако да је тужени, на основу члана 18. Закона о раду и Уредбе о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 86/2007, 93/2007), донео одлуку од 18.11.2009. године о упућивању тужиоца на службени пут у трајању од 35 дана, у периоду од 09.11.2009. године до 24.12.2009. године ради аквизиције посла са партнерима у ... и договора о пословима из делатности туженог. Одлуком је утврђено да су у току службеног пута обезбеђени смештај и исхрана, трошкови превоза, дневнице (умањене 60%), међуградски превоз, путне исправе, таксе, вакцинација и лекарски преглед и сл., као и да се одобрава исплата аконтације за службени пут, чији износ није наведен у одлуци. Тужилац је по други пут упућен на службени пут у трајању од 85 дана у периоду од 09.01.2010. године до 14.04.2010. године, о чему је послодавац издао путни налог истог садржаја као у одлуци од 18.11.2009.године. Тужени је тужиоцу исплаћивао аконтацију за рад по потврди од 19.11.2009. године у износу од 1.480 УСД (USA долара), према приложеној потврди од 13.01.2009. године за новембар и децембар месец 2009. године, исплаћено је 2.000,00 УСД (USA долара), као и дана 18.01.2009. године износ 680,00

УСД (USA долара), што у збиру износи 4.160 УСД (USA долара), а исплаћена је и зарада у динарском износу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу на име неисплаћене девизне зараде за спорни период исплати динарску противвредност од 3.716 УСД (USA долара) са припадајућом каматом, као и на име неисплаћених девизних дневница за исти период динарску противвредност од 5.158,40 УСД (USA долара) са припадајућом каматом, пошто је закључио да је исплата девизне зараде била усмено уговорена између тужиоца и туженог у месечном износу од 3.500,00 УСД (USA долара), а исплата девизних дневница превиђена одлукама и налогом о упућивању на службени пут у иностранство сходно Уредби о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, па је прихватањем налаза вештака утврдио да тужиоцу није извршена исплата припадајућих дневница по Уредби у динарској противвредности од укупно 5.158,00 УСД (USA долара) на које девизне дневнице тужилац има право. Првостепени суд налази да се исплата по потврдама дана 19.11.2009. године, 13.01. 2010. године и 18.01.2010. године од укупно 4.160,00 УСД (USA долара) не односи на исплату девизних дневница, већ на исплату дела девизне зараде. Наиме, тужени је тужиоцу на име девизне зараде исплатио наведени износ од 4.160,00 УСД (USA долара), док му је део девизне зараде у укупном износу 6.164,00 УСД (USA долара) исплатио привредни субјекат Jomil Malta LTD, тако да укупан износ неисплаћне девизне зараде тужиоцу за спорни период износи 3.716. УСД, који му је побијаном одлуком досуђен. Осим тога, првостепени суд налази да чињеница да је тужиоцу део девизне зараде исплаћивао други привредни субјект не утиче на пасивну легитимацију туженог у својсву послодавца, из разлога што је тужилац засновао радни однос код туженог, што је довољно за његову пасивну легитимацију, а да тужени није приложио никакав уговор о пословној сарадњи са Jomil Malta LTD којим би обавеза исплате зарада са тужица била пренета том привредном субјекту. Првостепени суд је оценио да се недостак из уговора о раду у коме нису били предвиђен начин обрачуна и исплате зарада, те недостављање општих аката о начину обрачуна и исплате зарада, може приписати одговорности послодавца, због чега је применом правила о терету доказивања и чл. 104- и 105. Закона о раду, усвојен тужбени захтев.

Одлучујући о жалби туженог, по одржаној расправи другостепени суд је побијаним делом пресуде преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу по основу девизне дневнице исплати преко износа од 998,40 УСД (USA долара) у динарској противвредности до првостепеном пресудом досуђеног износа 5.158,40 УСД (USA долара), који износ припада тужиоцу по Уредби о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, имајући у виду да је тужени тужиоцу по наведеном основу исплатио 4.160,00 УСД (USA долара), тако да је преиначењем од стране другостепеног суда досуђена само разлика између исплаћеног и припадајућег износа девизне дневнице за службени пут у иностранство. Такође, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му по основу неплаћене девизне зараде исплати износ од 3.716,00 USD у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате са припадајућом законском затезном каматом, налазећи да тужени послодавац није донео одлуку о упућивању запосленог на рад у иностранство, већ да су донете само одлуке о упућивању на службени пут у иностранство, те да је тужилац закључио уговор о раду са директором туженог код кога је радни однос засновао, тако да се не може позивати

на усмени договор о исплати зараде у девизном износу са директором другог привредног субјекта Jomil Malta LTD, који није вршио обрачун и исплату зараде тужиоца. Другостепени суд је оценио да су без утицаја на другачије пресуђење приложене потврде од 18.11.2009. године и 18.01.2010. године, јер се њихова садржина не односи на обрачун и начин исплате зараде, већ се њима само потврђује да је тужилац преузео аконтацију за службени пут у иностранство, па како девизна зарада није била уговорена нити призната тужиоцу кроз наведене потврде, већ је тужиоцу зарада исплаћивана у динарима, другостепени суд је у наведеном делу одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је у ревизијом побијаном делу, тужбени захтев одбијен.

Одредбом члана 186. став 1. Закона о раду, прописано је да је послодавац дужан да запосленом у случају престанка радног односа, што је овде случај, исплати све неисплаћене зараде, накнаде зараде и друга примања која запослени оствари до дана престанка радног односа у складу са општим актом и уговором о раду.

У овом случају, тужени је тужиоцу у спорном периоду исплаћивао девизне дневнице за обављени службени пут у иностранство у износу 4.160,00 УСД (USA долара), чиме је у претежном делу испунио своју законску обавезу, јер је према путном налогу и одлуци о упућивању на службени пут у иностранство, сходно Уредби о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 86/2007, 93/2007), тужени је тужиоцу требало да исплати 5.180,40 динара, из чега следи да је тужени у обавези тужиоцу на име главног дуга као разлику исплати износ 998,40 УСД (USA долара), због чега је тужбени захтев за веће потраживање од досуђеног правилно одбијен, као неоснован. Исто тако, тужени није дужан да тужиоцу исплати зараду у девизном износу, пошто тужилац није био упућен на рад у иностранство, што произлази из чињенице да девизна зарада за рад у иностранству није била уговорена ни предвиђена другим интерним актом послодавца, тако да није било основа за обавезивање туженог на исплату девизне зараде. Правилна је оцена другостепеног суда да потврде о преузетој аконтацији за службени пут ни евентуални усмени договори тужиоца са другим привредним субјектима, послодавцима, не обавезују туженог, због чега је одлука другостепеног суда у одбијајућем делу донета правилном применом материјалног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић